

své výdělečné činnosti dne 18. května 1934 vzdal, výdělečně činný a že mu tato výdělečná činnost poskytovala značné příjmy, a to takové, že ho nelze nyní pokládati za nezaměstnaného. Bylo proto rozsudku již z toho důvodu vyhověno.

Nejvyšší soud uložil rekursnímu soudu, aby o rekursu znova rozhodl.

D ů v o d y :

Stanoví-li se v § 1, odst. 2, vlád. nař. č. 251/1935 Sb. z. a n., že nezaměstnanými jsou fyzické osoby, kterým podle posledního pravoplatného předpisu z doby, kdy samostatnou výdělečnou činnost ještě provozovaly, nebyla vyměřena daň důchodová ani daň výdělková z důchodu nebo z výdělku přesahujícího 15.000 Kč, jest tomu rozměti tak, že rozhodující jest poslední pravoplatný předpis z doby, kdy byla samostatná výdělečná činnost dlužníkem ještě provozována, nikoliv pravoplatný předpis z adobu, kdy tato činnost byla ještě provozována. V případě, o nějž jde, prvý soud zjistil, že dlužník se sice vzdal provozování stavitelské živnosti až dne 18. května 1934, že však živnost tu neprovozoval již od listopadu 1933, a že mu za rok 1933 byla pravoplatně předepsána daň z důchodu celkem 14.000 Kč. I když dlužníku byla za rok 1934 z provozování živnosti stavitelské do 18. května 1934 předepsána daň důchodová ze základu 16.000 Kč, není pro posouzení otázky nezaměstnanosti dlužníkovy rozhodující tento (třebas pravoplatný) předpis za rok 1934 jako předpis za poslední dobu, nýbrž rozhoduje předpis z roku 1933 jako poslední pravoplatný předpis z doby, kdy dlužník samostatnou výdělečnou činnost ještě provozoval. Podle předpisu z roku 1933 byla dlužníku vyměřena daň důchodová ze základu 14.000 Kč, tedy z částky 15.000 Kč nedosahující, a proto prvý soud správně uznal, že je tu splněn uvedený předpoklad, aby byl dlužník považován za nezaměstnaného. Poněvadž rekursní soud, vycházeje při posouzení této otázky z nesprávného právního názoru, rekursu vyhověl a usnesení prvního soudu změnil, aniž se zabýval dalšími vývody rekursu vymáhající věřitelky, bylo napadené usnesení zrušiti a rekursnímu soudu uložiti, aby o rekursu znova rozhodl. Při tom bude třeba též uvážiti, měl-li dlužník přes to, že nevykonával již stavitelskou živnost, za rok 1934 takový příjem, který by stačil na slušnou výživu jeho a osob, které proti němu mají zákonný nárok na výživu, což z pouhé skutečnosti, že dlužníku byla za rok 1934 vyměřena daň z důchodu 16.000 Kč s určitostí ještě neplyne.

Čís. 16084.

Hrubou nedbalost (v pojistném smyslu) nelze spatřovati v tom, že pojistník uskladnil na půdě slámu ve vzdálenosti 1 m až 1 m 50 cm od komína a kouřového vedení, ani v tom, že byl odsouzen pro toto jednání pro přestupek podle § 459 tr. zák., nebyla-li tím přivoděna pojistná příhoda.

(Rozh. ze dne 7. května 1937, Rv I 1840/35.)

Žalobce měl u žalované pojišťovny pojištěn proti požáru motor zn. »B.« na částku 20.000 Kč. Dne 20. srpna 1933 vypukl u žalobce požár, kterým byl pojištěný motor poškozen. Žalovaná, jež byla včas o požáru zpravena, dala zjistiti znehodnocení motoru a určila škodu částkou 5.000 Kč. Žalobce byl v době požáru na vojenském cvičení v Ž. Ježto žalovaná později odmítla hraditi mu vzešlou škodu, domáhá se žalobce na žalované zaplacení částky 5.000 Kč s přísl. Proti žalobě žalovaná namítla, že není podle čl. 3 všeob. poj. podmínek povinna vyplatiti žalobci náhradu, byla-li pojistná příhoda přivoděna úmyslně neb hrubou nedbalostí. Poněvadž pak žalobce byl odsouzen pro přestupek podle § 459 tr. zák. a požár u něho vznikl na půdě obytného domu, kde měl uloženou slámu v nepatrné vzdálenosti od komína, od něhož se sláma vznítla, jest v jednání tom spatřovati hrubou nedbalost žalobcovu, neboť žalobce měl možnost ukládati slámu ve stodole a jiných místech k tomu zvlášť určených. Soud první stolice zamítl žalobu. D ů v o d y: Soud zjistil, že žalovaný byl pravoplatně odsouzen pro přestupek podle § 459 tr. zák., jehož se dopustil tím, že v srpnu 1933 uložil resp. dal uložit na půdě svého stavení těsně u komína a na kouřovém kamenném kanálu asi 1 m 20 cm vysokou, silně ulehlou vrstvu slámy a slaměných odpadků, jež se vznítily, takže dne 20. srpna 1933 oheň skutečně vzešel, čímž se dopustil opominutí, z něhož lze snadno předvídati nebezpečnost ohně. Dále soud zjistil, že žalovaný měl uloženou slámu na půdě obytného stavení od komína na vzdálenost 1 m až 1 m 50 cm. Civilní soud jest vázán výrokem trestního soudu, že žalobce byl pravoplatně odsouzen pro opominutí, jehož se dopustil způsobem zhora uvedeným. Z pojistky ze dne 1. září 1931 soud zjistil, že podle ujednání sporných stran má žalovaná pojišťovna právo odepřítí výplatu pojistného ve smyslu čl. 3 všeob. poj. podmínek, přivodí-li pojistník požár úmyslně neb hrubou nedbalostí. Trestní zákon nezná nedbalost hrubou neb menší nedopatření, menší neopatrnost, jakou má ve svých ustanoveních občanský zákon v §§ 1324, 1331, 1332. Jest tudíž samostatně a na trestním nálezu nezávisle zkoumati, zda jednání nebo opominutí jest kvalifikovati jako hrubou nedbalost či nedopatření. Z trestních spisů soud zjistil, že požár vznikl na půdě obytného domu, v němž měl žalobce uskladněnou slámu, a to od komína a kouřového vedení, že místnost, v níž byl uložen pojištěný motor, se nalézala v přízemí vedle obytného stavení, že žalobce měl ve svých nemovitostech ještě stodolu a kůlnu, že kryt kouřového kamenného kanálu na půdě, kde oheň vzešel, nebyl dostatečně izolován od prostoru půdy a že byl v něm ve vzdálenosti 40 cm od komínu otvor 2 cm široký a as 5 cm dlouhý, u konců zúžený, že kouřový kamenný kanál má vedení jednak ze sporákové pekárny, umístěné v přízemí, a jednak ze sporáku v kuchyni, že mezi cihlami zdiva komínu na půdě byl otvor 2 cm široký a 3 cm vysoký, který procházející kouř tedy rovněž mohl unikati. Že sláma jest látka hořlavá, jest notoricky známo. Uložil-li resp. dal-li žalobce uložit slámu na půdu obytného stavení, v němž měl jednak sporák kuchyňský, jednak sporákovou pekárnu, pak bylo jeho povinností — když musil věděti, že kouřové vedení na půdě ústí do komína na půdě, zvlášť když uložil na půdě slámu, což soud samo o sobě nepokládá za

hrubou nedbalost —, starati se o řádný stav kouřového vedení a komínu. Opatrnost a bedlivost v tom směru nutno uložit každému průměrně bedlivému člověku, tím spíše žalobci jako živnostníku, majiteli pily. Žalobce však tuto minimální opatrnost a bedlivost nezachoval, neboť, jak soud shora zjistil, byl v komínu samém otvor 2 cm široký a 3 cm vysoký a v kouřové rouře ve vzdálenosti 40 cm od komínu otvor 2 cm široký a 5 cm dlouhý, tedy závady snadno při poněkud bedlivějším zkomání seznatelné. V tom, že se žalobce nepostaral o řádný stav komínu a kouřového vedení, ač byl k tomu povinen tím více, že měl na půdě uskladněnou slámu, záleží hrubá nedbalost žalobcova. Na věci nic nemění to, že sláma byla umístěna na 1 m až 1 m 50 cm od komína, ježto, byly-li v komíně a v kouřovém vedení otvory, pak se jiskry z nich snadno mohly dostat na slámu, i kdyby byla bývala uskladněna ještě dále od komínu. Právem tudíž žalovaná pojišťovna odpírá žalobci vyplatiti pojistnou náhradu. **O d v o l a c í s o u d** uznal podle žaloby.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y :

Žalovaná spatřuje nesprávné právní posouzení v tom, že odvolací soud neshledal hrubou nedbalost v žalobcově jednání, že uskladnil slámu na půdě »v bezprostřední blízkosti« komínu a kouřového vedení. Co se týká »bezprostřední blízkosti«, nevychází žalovaná přesně ze zjištění nižších soudů, podle nichž byla sláma uložena 1 m až 1 m 50 cm daleko od komínu. Nižší soudy správně dovodily, že v pouhém tomto uložení slámy na půdě nelze spatřovati **h r u b o u** nedbalost. Podle názoru žalované svědčí o hrubé nedbalosti žalobcově již to, že byl odsouzen trestním soudem pro přestupek podle § 459 tr. zák. Než otázkou tou netřeba se v této spojitosti zabývat, ježto nestačí hrubá nedbalost, není-li tu dalšího předpokladu, t. j. že pojistník takovou nedbalostí pojistnou příhodu přivodil (srv. znění čl. 3 všeob. poj. podmínek pro požární pojišťování). Žalovaná výslovně uznala, že v trestním odvolacím rozsudku nebyla zjištěna taková příčinná souvislost. Z pouhého uložení slámy na půdě za oněch okolností, k nimž lze hleděti podle zjištění napadeného rozsudku, neplyne ještě, že tím byla přivoděna pojistná příhoda. Marně proto dovolatelka dovozuje, že prý šlo o takové jednání nebo opominutí žalobcovo, s kterým jest spojeno nebezpečí požáru snadno předvídatelné, a že tato skutečnost ve smyslu čl. 3 uved. poj. podmínek stačí, když skutečně k požáru došlo.

Čís. 16085.

Uvedl-li vymáhající věřitel v návrhu na povolení exekuce vnučenou dražbou nemovitosti podaném u soudu, jenž je zároveň soudem hnhovním, že knihovní výtah byl již objednan, a žádal-li, aby si soud z úřadu výtah u knihovního oddělení vyžádal a k spisům připojil, nepřičí se tento postup předpisu § 133 č. 1 a 2 ex. ř.

(Rozh. ze dne 8. května 1937, R I 416/37.)